

مجموعه کتاب‌های نقطه

روزنامه‌نگاری شبکه‌ای

پدرام الوندی

سرسنانه:	الوندی، پدram، ۱۳۶۰-
عنوان و نام پدیدآور:	روزنامه‌نگاری شبکه‌ای؛ پدram الوندی
مشخصات نشر:	تهران: نثیه، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری:	۴۸ ص: مصور، جدول
فروست:	مجموعه کتاب‌های نقطه: روزنامه‌نگاری جدید ۴/ دبیر مجموعه: محمود سلطان آبادی
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۲۶۳۴-۵-۳ دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۶۳۴-۹-۳
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا	
یادداشت:	کتابنامه: ص ۴۸.
موضوع:	روزنامه‌نگاری الکترونیکی
موضوع:	روزنامه‌نگاری شهر و ندان
موضوع:	رسانه‌های اجتماعی
موضوع:	سلطان آبادی، محمود، ۱۳۶۰-
ردیف کتابخانه:	۱۳۹۲ الف ۸۵/ PN۴۷۸۴/
ردیف دیو:	۰۷۰/۴
ردیف کتابخانه ملی:	۳۲۸۶۵۳۶

شبکه‌های

الوندی

دبیر مجموعه
طراح جلد
چاپ اول
تعداد
لیتوگرافی
چاپ و صحافی

محمود سلطان آبادی
مجموعه
۱۲
۱۰۰
نشر
نقشه

شابک

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۶۳۴-۹-۳
همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

تهران، سعادت‌آباد، خیابان علامه جنوبی، خیابان ۲۶ شرقی، پلاک ۲۰، واحد ۴

تلفن: ۹۱۲۳۰۹۵۴۵۱

www.sanlehpress.ir

قیمت: ۲۵۰۰ تومان

فهرست

۷	پیش‌گفتار
۸	روزنامه‌نگاری شبکه‌ای؛ یک
۹	زیست‌بوم جدید رسانه‌ای
۱۱	روزنامه‌نگاری در تحریریه مردمی
۱۴	از موانع بزرگ تا ورود همگانی
۱۶	رسانه‌های پاسخگو؛ رسانه‌های غیرپاسخگو
۱۸	وقتی فناوری منعطف می‌شود
۱۸	رسانه‌های ارزان برای همه
۱۸	دنیای خبرهای بی‌پایان
۲۰	بستر چندگانه و همگرایی رسانه‌ای
۲۲	از روزنامه‌نگاری خطی تا روزنامه‌نگاری چندبعدی
۲۳	آتش‌سوزی در اقبال؛ روزنامه‌نگاری شبکه‌ای در عمل
۲۷	روزنامه‌نگاری شبکه‌ای: تسهیل‌گری به جای دروازه‌بانی
۳۰	تنوع و تکثر در تحریریه
۳۲	تحریریه شبکه‌ای: مهارت‌های شبکه‌ای

۳۴	منبع در روزنامه‌نگاری شبکه‌ای
۳۵	روزنامه‌نگاری شبکه‌ای در خدمت رسانه‌ها
۳۶	ابزارهای روزنامه‌نگاری شبکه‌ای در سی‌ان‌ان
۴۰	ابزارهای روزنامه‌نگاری شبکه‌ای در بی‌بی‌سی
۴۲	روزنامه‌نگاری شبکه‌ای و چهره‌های سیاسی
۴۶	روزنامه‌نگاری شبکه‌ای: حرفه‌ای‌ها یک گام به پیش
۴۸	منابع و پیشنهادات برای مطالعه بیشتر

www.ketab.ir

پیش‌گفتار

کتاب کنونی پیش‌روی شما مدخلی است برای ورود به دنیای
 ابررسانه‌های دیجیتال. به‌نگاری شبکه‌ای، گسترش دسترسی به
 اینترنت در سراسر جهان، ظهور رسانه‌های شخصی و بعد تولد
 شبکه‌های اجتماعی سبب شده تا رسانه‌ها به تکیه بیفتند و وارد
 چرخه جدیدی از تولید محتوا شوند: چرخه‌ای که کاربران در آن
 نقش مهم‌تری داشتند. روزنامه‌نگاری شتاب‌گرفته، قواعد و ملزوماتش
 را به روزنامه‌نگاری حرفه‌ای تحمیل کرده و اثر گذاشت و نتیجه
 ترکیب این دو به پدیده «روزنامه‌نگاری شبکه‌ای» انجامید.

در این کتاب تلاش شده است روزنامه‌نگاری شبکه‌ای به‌عنوان
 پدیده تازه در تحریریه‌های مطبوعاتی تصویر شود. در برخی
 نمونه‌های انتزاعی و واقعی از عملکرد زیست‌بوم جدید رسانه‌ای
 و بررسی شود. با همه این‌ها، این کتاب تنها باب را برای ورود به بحث
 باز کرده است و تجربه حرفه‌ای و رویکردهای نظری روزنامه‌نگاری
 شبکه‌ای هنوز در ایران، در آغاز راه است و راه برای مطالعه و بحث
 بیش‌تر درباره آن گشوده است.

روزنامه‌نگاری شبکه‌ای؛ یک مقدمه مهم

روزنامه‌نگاری با اینترنت پیوند یافته است. تحریریه‌های پرجوش به اتاقی با تعدادی مانیتوری که سری پشت آن‌هاست، تغییر وضعیت داده‌اند. روزنامه‌نگاران منابع خود را نه فقط از لینک‌های خاص در دفاتر دولتی و منابع موثق و اختصاصی‌شان، که علاوه بر آن از رسانه‌های اجتماعی^۱ می‌گیرند. شبکه‌های اجتماعی^۲ از دوست‌یابی به ساختارهایی برای گردش اخبار و اطلاعات ارتقاء یافته‌اند. یک خبر نوشته می‌شود و وقتی منتشر شد، دنبال کردن جریان‌های ناشناس از آن حتی برای نویسنده نیز ناممکن است. هزاران بار خریده می‌شود دوباره و دوباره به اشتراک گذاشته می‌شود. هر بار کامنت‌ها نوشته می‌شود و «لایک‌هایی زده می‌شود»؛ همه چیز در اختیار شماست. آن‌ها درباره خبر می‌نویسند، نظر می‌دهند، آن را به هم ای‌میل می‌رسانند. در شبکه‌های اجتماعی می‌گردانند و به کمک ابزارهای رسانه‌های اجتماعی آن را در اختیار دیگران می‌گذارند. در بلاگ‌های شخصی تجربه خود درباره آن خبر را می‌نویسند و در نهایت اگر دغدغه جدی داشته باشند در فضایی مجازی نویسنده یا دبیر نشریه را پیدا می‌کنند و نظر می‌دهند.

همه این ظرفیت‌های شهروندی، موازی با ساختار رسانه‌های سنتی شکل گرفته است. در چنین شرایطی که به عنوان می‌توان گفت یک زیست‌بوم جدید رسانه‌ای^۳ صورت گرفته است (دانشگاه به شکل ۱). پژوهشگران رسانه از تولد پدیده‌ای سخن می‌گویند که از آن به عنوان «روزنامه‌نگاری شبکه‌ای»^۴ یاد می‌شود. در حقیقت می‌توان گفت که روزنامه‌نگاری شبکه‌ای، ترکیبی است

1. Social Media

2. Social Networks

3. New Media Ecosystem

4. Networked Journalism